

DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO

D. O. O.

ureja zakon o gospodarskih družbah. Nastala je predvsem zato, ker je delniška družba v dobi koncentracije velikih kapitalov postala neprikladna za manjša podjetja.

D. o. o. je družba z lastno pravno osebnostjo, je družba, v kateri je vsak izmed vlagateljev udeležen z določenim vložkom, njeni družbeniki pa osebno ne jamčijo za dolgove in obveznosti družbe.

Izraz d. o. o. je pravno ponesrečen, saj iz imena izhaja, da družbeniki omejeno jamčijo za njene obveznosti.

Takega jamstva ni – niti omejenega niti neomejenega. Le družba sama je odgovorna za svoje obveznosti, in to neomejeno.

Osnovni kapital družbe je izražen v poslovnih deležih. Družbeniki so udeleženi z osnovnimi vložki. O poslovnem deležu se ne morejo izdati vrednostni papirji (drugače pa je v d. d., kjer ima družbenik delnico). Osebno niso odgovorni. Včasih so obvezna naknadna vplačila. Kapitalska udeležba je ločena od sodelovanja.

Družbeniki so lahko fizične ali pravne osebe.

Prednosti:

- Jamstvo je omejeno, zato se danes veliko osebnih družb preoblikuje v d. o. o.-je. V teh primerih imajo družbeniki velikokrat obsežne nadzorne pravice, ker sami sebe imenujejo za poslovodje. To pomeni, da velikokrat d. o. o.-ji često živijo kot družbe z neomejeno odgovornostjo članov.

Zaradi prednosti, ki jih prinaša oblika d. o. o.-ja, pa izberejo to statusno obliko.

- Obveščenost javnosti o poslovanju d. o. o.-ja je manjša kot o poslovanju delniške družbe.

Slabe strani:

- Kreditna sposobnost je manjša kot pri d. d.
- Družbenik v d. o. o.-ju težje prenese (proda) poslovne deleže kot delničar delnice v d. d.

Poslovni deleži in osnovni kapital

Kdor vplača osnovni vložek, pridobi člansko pravico pri d. o. o.-ju. Ta članska pravica se imenuje poslovni delež. V nasprotju z d. d.-jem poslovnega deleža ni treba zapisati, niti zanj izstaviti listine.

Zneski osnovnih vložkov različnih družbenikov se lahko razlikujejo med seboj. Vendar ima vsak družbenik le po en poslovni delež (lahko različno velik). Osnovni vložki družbenikov so zabeleženi v pogodbi o ustanovitvi in seveda v vseh registrskih aktih. Osnovni kapital je sestavljen iz osnovnih vložkov družbenikov.

Primer:

- 1 osnovni vložek v znesku 500 EUR + 1 osnovni vložek v znesku 1.000 EUR + 1 osnovni vložek v znesku 3.750 EUR je osnovni kapital v višini 5.250 EUR.

Kot vse gospodarske družbe mora imeti tudi d. o. o. organe, ki jih določajo zakon ali ustanovitveni akti.

Skupščina imenuje poslovodjo in izvoli nadzorni svet, ki nadzoruje poslovodjo.

FIRMA

Je ime, pod katerim posluje družba.

V pogovornem jeziku izraz firma pogosto razumemo kot podjetje, družbo.

Firma je urejena v številnih predpisih:

- zakon o gospodarskih družbah ureja pojem, sestavine in varstvo firma,
- zakon o industrijski lastnini ureja varstvo firme,
- zakon o varstvu konkurence tudi ureja varstvo firme,
- firma je predmet registrskega prava.

Sestavine firme

Firma ima obvezne sestavine in dodatke:

- označba, ki navaja dejavnost,
- označba, s katero se natančneje opisuje ime družbe,
- sedež družbe,
- označba vrste in obsega odgovornosti,
- dodane so lahko: risbe, slike, vinjete idr.

Primer:

Firma podjetja, ki je ustanovljena kot družba, vsebuje označbo te družbe, izpisano v celoti ali okrajšano (d. n. o., d. d., d. o. o.).

Tkalec tekstilna industrija, d. n. o., Pod gričem 22, Kranj

Tkalec, tekstilna industrija, d. d., Pod gričem 22, Kranj

Tkalec, tekstilna industrija, d. o. o., Pod gričem 22, Kranj

Firma komanditne družbe mora vsebovati priimek vsaj enega komplementarja ter označbo "k. d.". Imen komanditistov ne sme biti v firmi.

Sonček, solarni sistemi, F. Perko in ostali , k. d., Prisojna 1, Ljubljana
(Komplementar je F. Perko, poleg njega še eden ali več komplementarjev)

Primer:

- OKO izdelava optičnih pripomočkov d. o. o. Bleiwiesova 3 Ljubljana

- ime označba, ki kaže na dejavnost označba dejavnosti sedež

Dodana je lahko npr. risba, slika ali vinjeta, ki predstavlja očala ali kak izdelek, ki je povezan z optiko.

Firma je lahko skrajšana:

- ime
- označba odgovornosti

Skrajšana firma se uporablja zaradi praktičnosti, saj ni treba navajati celotne firme, kar je pri masovnem prometu zelo pomembno.

Primer:

- Projekting d. o. o.
- Označba, ki navaja dejavnost (projektiranje) označba odgovornosti

Najpomembnejša načela firmskega prava v Sloveniji in v tujih pravnih sistemih

Načelo obveznosti:

- Vsaka družba mora imeti svojo firmo.

- Vsaka družba mora obvezno uporabljati firma svoje družbe.

Načelo stvarnosti in resničnosti:

- To načelo prepoveduje, da bi firma vsebovala neresnične podatke ali podatke, ki bi dopuščale zmoto.

Primer

- Družba s firmo **Brazda International, trgovina s poljedelskimi stroji, d. o. o.**, v svoji firmi ne sme imeti dodatka "International", ker se podjetje ne ukvarja s poslovanjem v mednarodni trgovini.

Načelo proste izbire firme:

- Družba lahko prosto izbere katerokoli besedo ali znak za svojo firmo, vendar s to izbiro ne sme poseči v pravice drugih.

Primer:

- Družbi, ki bi želela registrirati firmo "**Milan Vidmar, trgovina s šahovskimi figurami, d. o. o.**", bi registrsko sodišče moralo zavrniti vpis v sodni register. Zakon namreč določa, da morajo dati svoje soglasje sorodniki umrle znamenite osebe.

Načelo popolnosti:

- To načelo zahteva, da sta iz besedila firma razvidna oseba in poslovni predmet družbe.

Načelo enotnosti:

- To načelo določa, da ima ena družba le eno firmo.

Primer

- Ena in ista družba ne sme imeti hkrati dveh firm, npr.:
Projektiranje, d. o. o., Cojzova 1 in Arhitektura, d. o. o., Cojzova 1.

Načelo javnosti:

- Družbi nalaga, da se vpiše v sodni register (sodni register je javna knjiga, ki jo vodi sodišče in vsakdo lahko vanjo pogleda).
- Ko je firma vpisana in javno razglašena, velja domneva, da je firma javno znan.
- Obvezno je označevanje družbe s firmo, obvezna je uporaba firma v prometu in pri označevanju poslovnih prostorov.

Načelo izključnosti:

- Vsaka nova firma se mora razlikovati do firm vseh drugih družb v RS in ne samo od družb, ki so vpisane v register pristojnega sodišča.
- Razlika mora biti takšna, da jo opazi že površen, povprečen potrošnik.
- To načelo je pravno najbolj pomembno.

Primer:

- Na območju ljubljanskega registrskega sodišča je treba zavrniti prigrasitev za vpis družbe s firmo **"Fidelis, ženitna posredovalnica, d. o. o., Kongresni trg 1"**, če je predtem prejelo prigrasitev ali celo že vpisano družbo s skrajšano firmo **"Fidelis, d. o. o., Kolodvorska 23"**. Različna naslova ne pomenita razlike.

Načelo trajnosti:

- Firma naj se ne spreminja ali menjava.
- To je kriterij, ki ima gospodarski, ne pa pravni pomen: načelna nespremenljivost naj zagotovi to, da bo firma imela atraktiven učinek – da bo privabljala potrošnike.

Druga pravila:

- Če hočemo v firmo uvrstiti ime kakšne umrle zgodovinske ali druge znamenite osebnosti, moramo dobiti privolitev sorodnikov in dovoljenje pristojnega občinskega organa.
- V firmo ne smemo vnesti označbe imena občine, mesta, države. Lahko pa nam to dovoli njihov pristojni organ.

- Firma se sme uporabljati kot blagovni znak.
- Firmo moramo namestiti v poslovnih prostorih družbe.
- Družba, ki nastopa na trgu, lahko zahteva varstvo firme.

Varstvo firme:

Firma se varuje:

- Po uradni dolžnosti (po sodišču)
- Na zahtevo zainteresiranih

Vprašanja:

1. Kaj je firma?

2. Obvezne sestavine in dodatki firme?

3. Prednosti skrajšane firme?

4. Napišite firmo z imenom za družbo iz Ljubljane, ki se ukvarja s posredovanjem v turističnem prometu.

Napišite firmo v popolni obliki:

Napišite skrajšano firmo:

Napišite firme za delniško družbo, družbo z omejeno odgovornostjo in komanditno družbo.

Družba je d. d.:

Družba je d. o. o.:

Družba je k. d.:

5. Napišite firmo za komanditno družbo in upoštevajte, da sta komplementarja Franc Novak in Matej Potočnik, komanditistka pa Marija Zupančič.

6. Za nekaj značilnih posebnih skupin možnih kupcev razmislite, kaj verjetno najbolj pogrešajo na običajnem trgu in kaj bi torej lahko postalo zanimiv posel:

Skupina ljudi	Njihovi posebni problemi
Osebe z močno postavo	
Samske osebe	
Tuji diplomati	
Osebe s slabim vidom	
Sladkorni bolnik	
Družine, ki imajo psa	
Osebe, ki pogosto potujejo	
Vegetarijanci ali osebe s predpisano dieto	
Študenti	

Kateri od teh problemov bi se lahko razvili v posel za majhno lokalno podjetje?